

اختلاف ۲ وزیر بر سر تعطیلی مدارس

محتوای رسانه‌ای که این روزها به موضوع آلودگی هوا می‌پردازند، تقریباً به گزارش‌های روزانه‌ای بدل شده‌اند که حالا نه آلودگی هوا و بالا و پایین رفتن شاخص‌های آن و زرد و بنفش و قرمز و نارنجی بودن برای گروه‌های انسانی متفاوت و نه بررسی مازوت سوزی و گوگردهای منتشر شده از گازوئیل‌های ماشین‌های سنگین که دیگر به بحث بر سر تعطیل شدن یا تعطیل نشدن مدارس می‌پردازد.

به گزارش سایت خبری پرسون، بحث‌هایی مطرح شد که مدارس تعطیل شوند یا نشوند تاثیری در رفع آلودگی هوا ندارند. بعد هم مقامات از رده‌های وزارتخانه‌ای به شاخص‌های آلودگی هوا اشاره کرده و گفتند کشورهای دیگر با این شاخص‌ها، تعطیل نمی‌کنند. وزارت آموزش و پرورش و شخص وزیر، از جمله مخالفان این تعطیلات هستند و باید گفت اولین بار این گلایه از تعطیلی مدارس از زبان یوسف نوری مطرح شد.

او روز گذشته باز هم گفته مدارس دنیا با شاخص آلودگی ۱۵۰ هوا، تعطیل نمی‌شوند و بچه‌ها باید ماسک بزنند. او توضیح داده که «من شاخص‌های آلودگی هوا در دنیا را دیدم و کاری هم در این زمینه بچه‌های المپیادی ما انجام دادند و من بعد از آن موضع‌گیری کردم. سلامت دانش‌آموز اولویت و اصل اول ما است اما نه اینکه با شاخص آلودگی ۱۵۰ تعطیل کنیم.» حالا بشنوید از زبان وزیر بهداشت کشور. او با درخواست وزیر آموزش و پرورش مبنی بر لزوم تغییر شاخص‌های تعطیلی مدارس ناشی از آلودگی هوا، مخالفت کرده، با این مضمون که «هرچه که در راستای سلامت مردم باشد، وزارت بهداشت با آن موافق است و هرچه که به سلامت مردم آسیب برساند، وزارت بهداشت به عنوان متولی سلامت مردم با آن مخالف خواهد بود.» عباس‌شاهسونی گفته: «بعضی روزها در تهران غلظت ذرات معلق PM۲.۵ بیش از ۱۰ برابر راهنمای سازمان جهانی بهداشت می‌شود که این یعنی غلظت ذرات معلق به حدی زیاد است که برای سلامتی مردم و به‌ویژه گروه‌های حساس خطرناک است.» اما کارشناسان چه می‌گویند؟ آن‌ها معتقدند «شاخص‌های آلودگی هوا را نمی‌شود با بخشنامه و دستور تغییر داد.» آن‌ها معتقدند که «وزیر آموزش و پرورش بار ناشی از اثرات آلودگی هوا را از نگاه خودش می‌بیند، ایشان پیامد تعطیلی مدارس را می‌گوید، اما آقای وزیر نمی‌توانند بدون استناد به تحقیقات بومی برای حل مساله آلودگی هوا نسخه بپیچند.»

پیشنهاد بهتری می‌دادی!

در توضیح صحبت‌های وزیر آموزش و پرورش در خصوص مخالفت با تعطیلی مدارس به‌خاطر آلودگی هوا و اصرار او بر تغییر شاخص‌ها، می‌توان به آخرین صحبت‌های او در اختتامیه سومین جشنواره طب ایرانی اشاره کرد که گفته: در دنیا تا وقتی شاخص آلودگی کمتر از ۲۰۰ باشد، تعطیلی مدارس نداریم و من روز گذشته (دوشنبه) هم شاخص‌ها را رصد کردم که هنوز به ۲۰۰ نرسیده بودیم. این موضع خود را انشاء... در هیات دولت هم مطرح خواهم کرد؛ همان‌گونه که مقاله مطالعه انجام شده را به دکتر عین‌اللهی (وزیر بهداشت)، تقدیم کردم.

در دنیا در موقعیت آلودگی هوای بنفش مقطع متوسطه را هم اصلاً تعطیل نمی‌کنند و در دوره ابتدایی برخی جاها مدارس را تعطیل می‌کنند. کشورهایی نظیر مکزیک، فرانسه و... با گذر شاخص آلودگی از ۳۰۰ به بعد تعطیل می‌کنند. نوری خواهش کرده که «منابع علمی و تجارب دنیا را در این زمینه نگاه کنید و صرفاً به بخشنامه سال ۱۳۹۷ هیات وزیران در این حیطه اکتفا نکنید.» او همین‌طور خطاب به دانش‌آموزان گفته که «البته بچه‌ها باید ماسک بزنند و رعایت کنند ولی نباید جریان تعلیم و تربیت به عنوان مهم‌ترین سرمایه اجتماعی و فرهنگی تعطیل شود.» خبرها اما از این حکایت دارند که متن موجود در مقاله مورد نظر وزیر آموزش و پرورش به مذاق بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت خوش نیامده. او روز گذشته گفته کاش وزیر آموزش و پرورش پیشنهاد بهتری داشت! از نظر عین‌اللهی، یکی از گروه‌های حساس کودکان هستند و این درست نیست که صرفاً با تغییر شاخص آلودگی هوا، صورت مساله را پاک کنیم. ما باید اقدام جدی برای کاهش مواجهه و کاهش غلظت آلاینده‌های هوا داشته باشیم. ای‌کاش وزیر محترم آموزش و پرورش پیشنهاد می‌دادند که اقداماتی نظیر نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی، از رده خارج کردن خودروهای فرسوده، بهبود کیفیت سوخت و بهبود کیفیت خودروهای تولید داخلی و... برای کاهش غلظت آلاینده‌های هوا صورت گیرد. ما هم در وزارت بهداشت تعطیلی مدارس را راهکار اصلی نمی‌دانیم، اما چاره دیگری جز این نداریم که با این کار مواجهه کودکان با آلودگی هوا را کاهش دهیم. او با توضیحاتی در خصوص اینکه چرا سلامت کودکان زمان آلودگی هوا به خطر می‌افتد یا برشمردن آثار آلودگی هوا بر توسعه دستگاه تنفسی کودکان، توضیح این مساله که عفونت تنفسی، شایع‌ترین علت مرگ کودکان در کشورهای درحال توسعه است و ارائه آمار از وجود بیش از ۶ میلیون کودک مبتلا به آسم در جهان، شرح داده است که عدد مبنای غیرحضور شدن مدارس مصوب هیات وزیران است و اینکه استاندارد سالیانه ذرات معلق در ایران ۶ برابر راهنمای WHO است و در نهایت اینکه به گفته خودش، وزارت بهداشت؛ مخالف هر آنچه که به ضرر سلامت باشد.

به گفته وزیر بهداشت، «مبنای رسیدن غلظت آلاینده‌های هوا به ۱۵۰ که به دنبال آن غیرحضور شدن مدارس صورت می‌گیرد، در راستای قانون هوای پاک مصوب هیات وزیران در سال ۱۳۹۶ است. برای تغییر این شاخص که در قانون مطرح شده است باید کمیته‌ای متشکل از وزارت بهداشت، سازمان محیط زیست، وزارت کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل شود تا تصمیماتی با رویکرد سلامت محور اخذ کنند و نه اینکه بیاییم صورت مساله را پاک کنیم. مگر سازمان محیط زیست که استانداردهای ذرات معلق هوا را افزایش داد، به هدف خود رسید که ما با عدم غیرحضور کردن مدارس به هدف خود برسیم؟» او ادامه داده: «مقایسه کشور ما با سایر کشورها که وضعیت آلودگی هوای بدتری از ما دارند مانند چین، هند و... نمی‌تواند راهکار باشد. ما باید خود را با کشورهایی مقایسه کنیم که آلودگی هوا ندارند و یا میزان غلظت آلاینده‌های هوای آنها کنترل شده است. باید ببینیم چه استانداردهایی دارند و چه کار کرده‌اند که به آن شرایط رسیده‌اند. استاندارد سالیانه ذرات معلق ما در کشور ۶ برابر راهنمای سازمان بهداشت جهانی

است و این یعنی مواجهه مردم با آلودگی هوا بالا است؛ پس باید به جای تغییر شاخص‌ها، رویکرد خود را بر کاهش آلاینده‌ها و کنترل منابع انتشار بگذاریم.»

هوا با بخشنامه پاک نمی‌شود

همزمان اظهارات وزیر آموزش و پرورش و مساله تغییر شاخص‌ها، برخی کارشناسان هم انتقاداتی به این موضوع مطرح کرده‌اند. حمید سوری، اپیدمیولوژیست به خبرآنلاین، گفته: «شاخص‌های آلودگی هوا را نمی‌شود با بخشنامه و دستور تغییر داد؛ درمقابله با وضعیت آلودگی هوا یکسری اولویت‌ها و فوریت‌ها وجود دارد. توجه به فوریت‌ها در بحث کنترل آلودگی هوا بیشتر به مدیریت فرآیندهای شهری مربوط می‌شود. مانند تغییر ساعت کار مدارس و ادارات، یا در نظر گرفتن تعطیلات زمستانی برای بخش آموزش، یعنی به جای این که بخش آموزش تابستان طولانی‌ای تعطیل باشد می‌توانیم مانند بسیاری از کشورهای اروپای غربی تعطیلات زمستانی داشته باشیم، برای مثال حدود یک الی یک‌ونیم ماه در ماه‌های پیک آلودگی هوا تعطیلات زمستانی داشته باشیم. ایام تعطیلاتی که در نظام آموزش ما وجود دارد وحی منزل که نیست، یک قرارداد است و می‌شود آن را اصلاح کرد، قرار نیست تصمیمی که برای ۵۰ یا ۱۰۰ سال قبل جوابگو بوده هنوز ادامه بدهیم.» او توضیح داده: «دنیا به این نتیجه رسیده است که معضل آلودگی هوا با آزمون و خطا حل نمی‌شود، عملاً چند نکته اساسی وجود دارد که می‌تواند به حل مشکل آلودگی هوا کمک کند، یکی آموزش است، دیگری اصلاحات مهندسی و محیطی است، برقراری مقررات و قوانین مناسب از دیگر موارد است، همچنین پاسخ به فوریت‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است، اگر برای هرکدام از این موارد برنامه‌ریزی داشته باشیم تا حد زیادی بار عوارض ناشی از آلودگی هوا کاهش پیدا می‌کند.»

منبع: آرمان ملی